

Tekno-Yaşam

Gürkan Caner Birer [teknoyasam@tubitak.gov.tr]

Beyin Okuma

WhatsApp'ın sahibi Meta (eski adıyla Facebook) beyin okuma üzerine yeni bir patent başvurusu yaptı. Bilişsel yük tahminlemesi adı verilen ve insanların reklamlara olan tepkilerini ölçmek için geliştirilen cihaz kulak içine takılıyor ve beyin aktivitelerini ölçüyor. Bunun için beyindeki kan akışı değişikliklerini takip eden yakın kızılötesi spektroskopisi (fNIRS) teknolojisi ve beyin dalgalarını yakalayan elektroensefalografi (EEG) tekniğinden yararlanılıyor. Bu iki teknoloji bir araya gelerek, beynimizin ne kadar yoğun çalıştığını, yani bilişsel yükümüzü ölçebiliyor.

Etik açıdan tartışmalı bu tür teknolojik gelişmeler hükümetlerin de dikkatini çekiyor. AB'nin üzerinde anlaştığı yeni bir düzenleme biyometrik tanımlama sistemlerinin kullanımını sınırlandırılıyor, kullanıcı zafiyetlerinden faydalanan yapay zekâ sistemlerini ve sosyal puanlama sistemlerini yasaklıyor. Bu gibi konularda tüketicilere şikâyet ve açıklama talep etme hakkı tanınıyor. Düzenlemenin ihlali nedeniyle 35 milyon Euro veya küresel cironun %7'si ile 7,5 milyon Euro veya cironun %1,5'i arasında değişen para cezaları öngörülüyor.

<https://bit.ly/31hq493>
<https://bit.ly/sorumlu-teknoloji>